

Pestprotocol Ubbo Emmius

Ubbo Emmius spant zich, net als andere scholen, in om een veilig en sociaal schoolklimaat te realiseren. Toch is pesten op geen enkele school volledig uit te bannen.

Traditionele interventies hebben vaak een averechts effect. Bemoeit een volwassene zich ermee, dan voelt de pester zich verraden en gaat hij of zij niet zelden verhaal bij het slachtoffer halen. Het pesten gaat vervolgens 'ondergronds' door, om dat het slachtoffer denkt dat het maar beter is erover te zwijgen.

De No Blame- aanpak

In met name Engelstalige landen boekt men goede resultaten met deze methode. In Nederland is de aanpak nog relatief onbekend. Op Ubbo Emmius wordt de no blame-aanpak sinds twee jaar steeds vaker toegepast, door de schoolpsycholoog of orthopedagoog en de mentor. Door het effectonderzoek in met name het buitenland en de eigen ervaringen van onze school tot nu toe, is besloten om de methode in te voeren als hulpmiddel bij pesten en vormt het uiteindelijk de basis voor het pestprotocol.

Hoe gaat het in zijn werk?

Het eerste gesprek is met de gepeste leerling alleen en de gespreksvoerder (mentor of schoolpsycholoog). De leerling vertelt over zijn ervaringen en gevoelens en geeft aan wie er pesten, wie de meelopers zijn en van welke leerlingen hij of zij eventueel nog wel steun zou kunnen verwachten. Het tweede gesprek is met een groepje van zes tot acht leerlingen, onder wie de pesters, de meelopers, neutrale leerlingen en eventuele sympathisanten. De gepeste leerling zelf is er niet bij aanwezig. In dit gesprek worden geen schuldigen aangewezen, maar vertelt de gespreksvoerder over de gevoelens van de gepeste leerling en vraagt aan de aanwezige leerlingen hoe de gepeste te helpen, oplossingen te bedenken. Elke leerling krijgt individueel de beurt en vertelt haar of zijn idee. De gespreksvoerder schrijft achter elke naam de voorgenomen actie van de leerling.

Na een week volgt een rondje gesprekken met alle leerlingen apart en ook afzonderlijk met de gepeste leerling en er wordt nagegaan wat er van de voorgenomen oplossingen is terechtgekomen. Na drie weken wordt dit herhaald.

De gespreksleider heeft een uitnodigende, bevestigende en accepterende houding.

Ervaringen met de no blame-aanpak op Ubbo Emmius:

Vaak zien we dat de pesters erg gespannen zijn in het eerste gesprek als ze horen over welke leerling het gaat. Ze verwachten als het ware dat ze er van langs krijgen. Juist het tegenovergestelde gebeurt; ze mogen oplossingen aandragen en worden hiervoor (verbaal) beloond. Van daaruit is de medewerking om te stoppen met het pesten juist extra groot.

Vaak zie je wel dat een echte pester zelf ook problemen heeft. De leerling heeft zelf een pestverleden of heeft bijvoorbeeld een thuissituatie die conflictueus is. Het is niet zelden dat na deze gesprekken er ook begeleiding georganiseerd wordt voor de pester.

Daarnaast zie je ook dat de gepeste leerling kenmerken heeft die vaak terugkomen; aangeleerde hulpeloosheid, tekorten op sociaal gebied of er is sprake van een stoornis zoals Pdd-nos of ADHD. Ook dan is er naast deze aanpak begeleiding nodig. De no-blame-aanpak zorgt ervoor dat er een minimale bereidheid is in een groep om een leerling met rust te laten en ook dat er begrepen en gevoeld wordt dat het slecht gaat met de gepeste leerling.

Verdere scholing in de no-blame-aanpak

In de toekomst zullen er steeds meer docenten geschoold worden in deze aanpak, zodat uiteindelijk elke mentor op deze manier pestgedrag in de klas kan aanpakken.